

Svar på initiativärende Erbjud catch-up-vaccinering mot HPV även till pojkar

Ordförandens förslag

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden avslår initiativärendet i första och andra att-satsen.
2. Hälso- och sjukvårdsnämnden anser att initiativärendets tredje att-sats är besvarad med redovisningen i ärendet.
3. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att se över möjligheterna till en riktad vaccinering av pojkar som har sex med pojkar i avvaktan på nationella riktlinjer. Detta bör ske i nära samarbete med RFSL-rådgivningen i Skåne.

Sammanfattning

Mätta Ivarsson (MP) har i ett initiativärende till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslagit (1) att hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att skyndsamt återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med en genomförandeplan för införandet av catch-up-vaccinering mot HPV för pojkar födda mellan 2004 och 2008, (2) att hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att även utreda möjligheten att erbjuda catch-up-vaccinering för män födda mellan 1994 och 2003, samt (3) att hälso- och sjukvårdsdirektören i samband med återrappor- teringen redovisar en kostnadskalkyl utifrån den eventuella överenskommelse som sluts mellan vaccintillverkaren och SKR:s inköpsföretag Adda.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2023-08-31
2. Initiativärende 2023-03-16

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Folkhälsomyndigheten bedömde efter en utredning att vaccination av pojkar mot Humant papillomvirus (HPV) uppfyller smittskyddslagens kriterier för att inkluderas i det nationella allmänna vaccinationsprogrammet för barn. Vaccinationen kan förebygga allvarlig sjukdom, är hållbar ur ett medicinskt-etiskt perspektiv och är samhällsekonomiskt kostnadseffektivt. Bedömningen

har baserats på ett kunskapsunderlag och en hälsoekonomisk analys som tagits fram av myndigheten.

Tre fjärdedelar av cancer som orsakas av HPV beräknas kunna förebyggas med vaccinationsprogram för flickor. Ytterligare 120-130 cancerfall per år kan förhindras om även pojkar vaccineras mot HPV. Pojkar skyddas redan delvis mot att smittas av HPV genom att flickor vaccineras. En grupp pojkar som dock inte skyddas därigenom är pojkar som har sex med pojkar. Om pojkar skulle ges möjlighet att vaccinera sig på samma sätt som flickor, så får de ett eget skydd mot HPV och de cancerformer som kan kopplas till viruset. Vidare skulle spridningen av HPV-virus sannolikt minska, vilket i sin tur skulle ge ett ökat indirekt skydd för både ovaccinerade pojkar och ovaccinerade flickor.

Från och med höstterminen 2020 erbjuds vaccination mot HPV till både flickor och pojkar. Vaccination mot HPV omfattar pojkar födda 2009 och senare. HPV-vaccination erbjuds till alla pojkar i årsklasserna 5 till 9. (Folkhälsomyndigheten.) HPV-vaccinationerna i vaccinationsprogrammet påbörjas i årskurs 5. Även alla pojkar i årskurs 6 erbjuds vaccination under läsåret 2020-2021. Högstadielävernas påfyllnadsdoser förverkligades under läsåren 2020 och 2021 och under 2021 och 2022 genomfördes catch-up-vaccinering i denna grupp.

Utredning och beslut gällande införande av HPV-vaccination för pojkar har nyligen genomförts. Uppföljning och utvärdering av gjorda förändringar i vaccinationsprogrammet är av vikt för att kunna bedöma effekterna av gjorda förändringar och det har idag inte hunnit genomföras och därmed saknas det underlag för att kunna bedöma eventuella behov och medföljande kostnader av en catch-up vaccination av pojkar/män som inte tagit del av det allmänna vaccinationsprogrammet.

Frågan om en eventuell catch-up-vaccinering mot HPV för pojkar/män bör hanteras nationellt för att uppnå en jämlik prevention i Sverige. Ett öppet brev har tillsänts Sveriges kommuner och Regioner (SKR) från Region Skåne där det framförs att det vore av stort värde att det görs en nationell utredning, som belyser hur behovet och kostnaden ser ut för en catch-up-satsning för de pojkar/män som inte tagit del av det allmänna vaccinationsprogrammet, liknande den som genomförs för kvinnor födda 1994-1999. Det är viktigt att i en sådan utredning ta hänsyn till de slutsatser som kunnat dras utifrån den pågående catch-up-vaccineringen av unga kvinnor, innan beslut om catch-up-vaccinering av unga män initieras. I sitt svar uppger SKR att de kommer att kontakta den statliga myndighet som har ansvaret för att utreda frågor avseende nationella vaccinationsprogram och som utfärdar nationella rekommendationer avseende vaccinering, dvs. Folkhälsomyndigheten (Fohm). Syftet är att utvärdera vilka möjligheter Fohm har att bistå med en önskad utredning, inklusive kostnadsberäkning. Frågan har vidare hanterats av regeringen som i augusti 2023 givit Fohm i uppdrag att, med slutredovisning senast den 1 juni 2024, utreda behov av och kostnader för bland annat att erbjuda catch-up-vaccinering mot

HPV av pojkar respektive män, som inte erbjudits vaccinering genom det allmänna barnvaccinationsprogrammet. I uppdraget ingår även att göra en hälsoekonomisk bedömning och att ta fram rekommendationer om utredningen visar att det föreligger behov av vaccinering mot HPV av vissa grupper.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås därmed avslå initiativärendets första och andra att-sats om catch-up-vaccinering mot HPV för pojkar födda mellan 2004 och 2008 respektive utredning om möjligheten att erbjuda catch-up-vaccinering mot HPV för män födda mellan 1994 och 2003.

Under ekonomiska konsekvenser och finansiering redovisas en kostnadskalkyl för catch-up-vaccinering mot HPV av pojkar och män i de ålderskohorter som anges i initiativärendet. Därmed föreslås hälso- och sjukvårdsnämnden anse att initiativärendets tredje att-sats anses vara besvarad med redovisningen i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Om en bred catch-up-vaccinering mot HPV skulle genomföras för pojkar skulle det innebära att fem plus tio ålderskohorter, dvs 15 kohorter, skulle behöva vaccineras. Ordinarie vaccinationsprogram omfattar tre doser vaccin under en sexmånadersperiod. Kostnader för utförande av vaccination tillkommer. Kostnad per vaccindos är sekretessbelagd.

Totalkostnaden, där samtliga kostnader för catch-up-vaccinering av 15 kohorter med 80 % täckningsgrad, inklusive kostnader för utförande av vaccinationen, är inkluderade, beräknas till cirka 200 000 000 kronor. Kostnaden för catch-up-vaccinering av fem kohorter med 80 % täckningsgrad beräknas till cirka 67 000 000 kronor och för tio till cirka 133 000 000 kronor.

Vid täckningsgrad på 50 % beräknas motsvarande totalkostnaden för catch-up-vaccinering av 15 kohorter vara cirka 122 000 000 kronor. Kostnaden för catch-up-vaccinering av fem kohorter med täckningsgrad 50 % beräknas vara cirka 41 000 000 kronor och för tio kohorter cirka 81 000 000 kronor.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurister har inte bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan/MBL-förhandling har inte bedömts nödvändig i ärendet.

Uppföljning

Uppföljning av vaccinationstäckning inom cancerområdet sker i hälso- och sjukvårdsnämndens ordinarie uppföljningsprocess.

Anna Mannfalk
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör